Aurel Cărăşel

Migraţii cosmice

Doamne, de ce-ai făcut zilele atât de asemănătoare una cu alta? De ce le-ai dat unora o viaţă leneşă, lipsită de conturul zilelor trecute, iar altora le umpli fiecare clipă cu misterul unor continente de vis, încă neatinse de curiozitate?

Poate că şi ziua aceea afurisită, monotonă, cenuşie s-ar fi încheiat exact la fel cu toate celelalte de dinaintea ei, proiectându-mă de sub duşul după-amiezei direct în fotoliul din faţa televizorului, lângă ceaşca de nes. Cu gustul de salivă amară sub limbă, exact ca eroul din „Greaţa” lui Jean Paul Sartre.

Întâmplarea – chiar şi azi susţin că totul a fost numai pură întâmplare – a făcut ca orarul molcom al zilei şi al tuturor zilelor ce aveau să urmeze să fie dat peste cap de ţârâitul strident al telefonului. Am întins mâna, cu ochii în continuare pe ecranul televizorului şi. făgaşul existenţei a început să mi se modifice.

La celălalt capăt al firului răsuna vocea răguşită a lui George B, o cunoştinţă cu care nu mă mai văzusem de câteva luni. Insista ca acest lucru (întâlnirea, adică) să se petreacă imediat, adică dacă se putea ca eu să mă echipez cu maximum de iuţeală şi să cobor scările într-o fugă, el se angaja să treacă să mă ia cu „broscuţa” sa în mai puţin de cinci minute.

— Eşti convins că trebuşoara la care ai de gând să mă faci părtaş merită efortul unei deplasări la început de seară, când orice om cu scaun la cap joacă o tablă, îşi înjură nevasta sau se uită la un meci de fotbal pe micul ecran. Altfel spus, n-am putea să o lăsăm naiba pe altădată. Pe mâine, spre exemplu.

Vocea de beţiv trezit prea de cu zori mi-a demonstrat în trei propoziţii şi o înjurătură că posesorul ei nu are nici un scaun pe cap şi că în nici un caz operaţiunea nu putea să fie amânată. Cu George B. nu avea nici un rost să te contrazici: era un profesor de desen aproape scăpătat, cu o chelie lucioasă şi cu o pereche de ochi albaştri atât de tulburi, încât îţi pierea cheful să ai altă părere decât el atunci când îi fixa asupra persoanei tale. Nebunul era în stare să urce până la mine şi să-mi strige pe casa scării, lângă uşile vecinilor, toate invectivele de care era capabil la furie. Şi era capabil, zău aşa!

Aşa încât, nu am avut ce face şi m-am hotărât să reintru în hainele de orăşean din secolul XXI şi, în timp ce sorbeam dintr-o singură înghiţitură bunătate de lichid tare, parfumat şi amărui, m-am gândit cu jale la câtă dreptate avusese la vremea sa prăpăditul ăla de fabulist, Florian, când scrisese: „La ce bun atâţia prieteni? Unul singur e de ajuns, dacă ne iubeşte".

Şi nu încape îndoială că George mă iubea profund, pentru că nici nu apucasem bine să cobor scările, că îşi şi făcuse apariţia pe după colţul străzii, cu aiurita lui de cutie de conserve vopsită în verde. A deschis portiera, cu gestul unui imperator jignit şi mi-a făcut semn să mă înghesui pe scaunul din faţă. M-am executat, privindu-l cu o evidentă suspiciune. A ridicat din umeri. Probabil, în loc de salut.

— Ascultă, bătrâne, nu prea am timp pentru explicaţii, înţelegi? Sunt al dracului de grăbit, caut nişte confirmări. Dacă le obţin – iar eu sper să nu, mă înţelegi?

— Înseamnă că nu mai avem mult timp şi ori ne lichidăm ca specie, ori trebuie să ne facem frumuşel catrafusele şi s-o uşchim în altă parte. Înţelegi? M-a întrebat pentru a treia oară, uitându-se la mine ca la un copil cu deficienţe mintale.

Într-un fel, cam aşa mă şi simţeam, deoarece trebuie să mărturisesc că nu pricepusem nimic. De regulă, mă simt un individ absolut obişnuit, capabil să priceapă genul de lucruri obişnuite cu suficientă viteză ca să fie declarat normal. În acest caz, una din două: sau lucrurile spuse de George B. nu erau

deloc obişnuite, sau eu eram prea obosit. I-am spus-o şi lui. A râs, a ridicat din umeri şi nu a răspuns decât atât: „Las' că te lămureşti tu, repede”, după care a pornit motorul şi a demarat în trombă.

Nu părea băut, dar asta nu însemna nimic. Văzusem la viaţa mea indivizi capabili să bea o noapte întreagă, iar a doua zi se duceau la slujbă ca şi când s-ar fi trezit după un somn bun. Poate că totuşi băuse ceva şi îşi descoperise o fixaţie, pe care căuta să o demonstreze cuiva ca să scape de ea. Şi mă găsise pe mine!

— N-am băut nimic, spuse el, la un moment dat, luând o curbă strânsă la dreapta şi mă privi preţ de o clipă, de parcă citise cumva ceea ce îmi trecuse prin minte. Din păcate, sunt treaz, ba chiar şi zdravăn de tot la cap. Las' că vezi tu!

Am traversat două cartiere vechi, cu multe case înconjurate de grădini minuscule şi a înscris maşina pe bulevard, aproape fără să acorde prioritate celui care venea din dreapta. A urmat un interminabil concert de claxoane, de iluminări cu ambele faze, până când George şi-a scos chelia pe geam şi a răcnit atât de tare la nenorocit, încât cred că l-au auzit şi cei din magazinul alimentar de la semafoare:

— Gura, nesimţitule, avem interese mari de rezolvat, nu cretinităţi familiale, ca ale tale!

În fine, am ajuns pe Aleea Jnepenilor fără alte altercaţii. Nu mi se făcea părul măciucă decât la gândul că atunci când te extrage dintr-o încăierare, orice poliţist, cât de cât serios, îţi solicită un act de identitate, ca să vadă pe cine a arestat. Şi nu-l aveam, rămăsese în trenci, pe capul fotoliului, alături de pachetul de ţigări. Hmm, ţigări. I-am cerut una, mai mult prin semne şi mi-a dat după o aşteptare destul de lungă, fără să-mi răspundă la vreo întrebare. Fixa drumul, de parcă se aştepta tot timpul să calce o stafie. Poate că era totuşi băut.

A oprit înainte de o staţie de autobuz. Se lăsa înserarea şi, odată cu ea, răcoarea. Maşinile care treceau pe lângă noi începeau să-

şi aprindă farurile. A închis portierele cu cheia, deşi nu cred că era absolută nevoie, cine dracu' să-l fure tinicheaua? Apoi, mi-a făcut semn să-l urmez. Poţi să zici nu unei forţe a naturii?

L-am urmat. Mergea cu paşi mari, cu capul lăsat în pământ. Nu se clătina deloc, aşa că ipoteza cu beţia cădea din nou. Păcat! Ar fi explicat mai simplu şi mai repede lucrurile. Şi mi-ar fi îngăduit să am fie şi o vagă idee cu privire la viitorul apropiat.

Şi, din nou, mi s-a părut că m-am înşelat în aprecieri: în timp ce înainta de-a lungul unui rond cu flori veştejite, a înţepenit brusc şi s-a lăsat într-un genunchi. A dus mâna stângă la buzunar, de unde a scos un obiect lunguieţ, nu-mi dădeam seama prea bine ce ar fi putut să fie din cauza luminii scăzute, iar cu dreapta mi-a făcut semn să mă apropii. Urma să-mi arate ceva sau să o zbughească, ca un atlet la competiţie? M-am executat, cu maximă precauţie. Obiectul lunguieţ s-a dovedit a fi o lanternă. Sub rotocolul ei galben asfaltul aleii apărea în toată splendoarea sa, crăpat în mai multe locuri sub presiunea rădăcinilor groase ale plopilor ce mărgineau strada.

— Vezi chestia asta? Mi-a arătat el cu degetul una dintre spărturi, cu un aer victorios. Ce părere ai, acum.

— E. e o chestie, am răspuns şi m-am holbat către locul cu pricina. Cum să-l demonstrez nebunului că nu vedeam nimic din ceea ce dorea el să văd. Dar cred că m-a ghicit după ton, pentru că a continuat repede:

— Nu aşa, domnule! Uită-te bine şi spune-mi ce fel de urmă ţi se pare că descifrezi aici.

O urmă!

Noroc că aleea nu era foarte circulată la ora aceea, altfel intram în gura lumii.

— George, gata, am văzut-o. Acum mergem frumuşel acasă şi discutăm ca între oameni serioşi ce suntem. Dacă vrei, te invit la mine, am nişte coniac franţuzesc de prima mână.

S-a ridicat în picioare şi mi-a aruncat o privire asasină.

— Măi omule, tu chiar nu înţelegi că ai în faţa ochilor tăi osificaţi urma unei labe de tyranosaurus rex. O urmă preistorică, înfiptă bine în asfaltul nostru modern.

Era prima dată, de când ne reîntâlnisem, că vorbise perfect coerent şi construise nişte propoziţii normale, cu subiect, predicat şi toate alea. Am ridicat din umeri şi am încercat să-l fac pe plac. Am luat lanterna şi m-am uitat cu atenţie peste tot. George se îndepărtase câţiva paşi pentru a-mi lăsa spaţiu de manevră.

— Ceea ce urmăreşti tu, acum, este protuberanţa unei unghii, probabil. Una dintre marginile urmei este aici, sub stratul de pansele, iar cea opusă ei lângă scara aia de acolo. Asfaltul e adâncit, în unele locuri mai mult, în altele mai puţin, în funcţie de cum a fost distribuită greutatea pe talpă, pe o suprafaţă elipsoidală, cu raza mare de vreo 20 de metri şi cea mică de vreo 7 metri. Într-un cuvânt, e vorba despre o urmă gigantică, înţelegi? M-am scărpinat în cap cu lanterna. Apoi mi-am făcut curaj şi i-am spus că nu vedeam decât gaura lângă care mă lăsase, iar aia avea mărimea unei camere de maşină. Mutatis mutandis, după vorba hâtrului de latin, era din nou ca la început: el băut sau nebun, eu înşelat cu o seară şi, din pricină că urma să revin per pedes în modesta locuinţă din celălalt capăt al oraşului, chiar şi cu o bună parte din noapte.

— Nu ţi-am explicat cum trebuia! Strigă el de lângă rond, deşi i-ar fi fost mult mai uşor să se apropie şi să vorbească pe un ton normal.

Am dat din cap, în semn că eram de acord, dar nu ştiam dacă, prin întuneric, chiar văzuse ceva.

— Uite, a continuat să strige. La etajul XI, în turnul ăla de colo (şi a arătat cu raza lanternei blocul-turn de peste drum) locuieşte un elev de-al meu, din clasa a VII-a. Trebuia să facă un desen după natură. Şi mi-a adus chestia asta la şcoală.

S-a scotocit prin buzunarele hainei şi a scos o hârtie împăturită. A iluminat-o cu lanterna. De pe trotuarul vecin, doi adolescenţi ce se ţineau tandru de mână se opriseră şi îl priveau cu atenţie.

— E un desen, strigă el din nou şi, pe cuvânt de onoare că eu unul nu vedeam chiar nici un obstacol în calea apropierii noastre fizice. Zicea că a copiat o fotografie. Taică-său e fotograf de meserie şi a făcut tot felul de poze, la viaţa lui. A copiat, prin mărire, o fotografie făcută de acesta în infraroşu şi care reprezenta un segment anume de pe strada sa. O fotografie făcută noaptea, de la etaj.

Până la urmă a învins chestia cu muntele şi Mahomed. M-am apropiat de el, în timp ce i-am aruncat junei perechi o privire cât se poate de ameninţătoare. Cei doi au priceput mesajul şi au dispărut, cuminte, în semiîntuneric. George B. avea ochii roşii şi un fir de salivă i se scurgea, argintiu, pe la colţul din dreapta al gurii. Am reuşit să-l conving că strada nu constituia un loc tocmai proprice pentru o discuţie intelectuală, pentru că noi doi, la dracu'! Ne puteam lăuda măcar cu acest statut pentru care nu se mai lupta nimeni în societatea contemporană. Mai era şi problema coniacului, argument care, se pare, a cântărit decisiv într-o primă etapă a campaniei mele pentru un loc civilizat de purtat conversaţii.

— Mă, da' să ştii că, dacă vin, nu scapi aşa de uşor! Ameninţă, în cele din urmă, stingând lanterna şi vârând-o în buzunar. Am nevoie de tine, ca specialist: o să-ţi prezint toate dovezile materiale pe care am reuşit să le adun. Şi, dacă pui problema lichidării franţuzului, îmi tragi un pui de pernă pe fotoliu, că eu la volan nu mă mai urc. Am deja o suspendare de permis. La felul în care şofa, nu era de mirare.

— Şi nevasta? Am întrebat nevinovat, încercând să miros o eventuală urmă.

— Eh, nevasta. a ocolit el răspunsul.

Ne-am întors la maşină şi am constatat că n-o furase nimeni. Păcat! Cred că George tot spera într-o chestie ca asta de vreo

zece ani, sau într-un incendiu salvator care să-l ajute să primească o asigurare babană de la ADAS. Ne-am urcat, el a făcut gestul magic cu învârtitul cheii. însă nici gând să pornească. A înjurat şi apoi, răcorit, a început să cotrobăie printr-o servietă de vinilin aruncată pe bancheta din spate. După câteva clipe a scos dinăuntru câteva fotografii alb-negru, precum şi hârtia desenată pe care mi-o arătase mai înainte. Plafoniera era chioară de tot, dar tot am reuşit să văd pe fotografii un straniu contur fosforescent, închipuind o formă lipsită de aspect geometric.

— E clar că sunt făcute de sus, mă asigură fără să i-o cer. Uite, astea sunt ceea ce se cheamă „linii de fugă”, vezi? Aici, apare conturul turnului, la bază.

Mda, putea fi ceva. Adică putea fi orice. De la o dâră trasată cu vopsea fosforescentă de puştii cartierului pentru un nou joc de noapte, până la o bază de aterizare a OZN-urilor, aşa cum citisem şi eu prin almanahurile de popularizare ştiinţifică despre desenele ciudate de la Nazca şi de prin alte părţi ale gogoloiului terestru, de care nu-mi mai aminteam acum. I-am spus-o şi lui. A pufnit pe nări, ca un taur înfuriat şi m-a pocnit peste umeri.

— Măi băiatule, dacă simţeam nevoia de miştocăreală, îmi găseam nişte tipi mai inteligenţi.

Chiar, de ce naiba nu s-o fi gândit la asta mai din timp? Aş fi stat şi eu, la ora asta, ca tot omul normal, răstignit în fotoliu şi aş fi privit cu un ochi la televizor şi cu altul prin ziar.

În cele din urmă, am reuşit să pornim fără să ne încăierăm. Priveam la desenul puştiului şi mă minunam: auzi, desen după natură! Dată naibii juna generaţie, nu altceva! Pe vremea mea, te chinuiai să desenezi o cană, un măr sau vreun copac. Acum, urme de dinozaur! Oare ce notă i-o fi pus? Am dat să-l întreb, dar m-am oprit la timp – mi-am amintit de tema mea preferată:

— Chiar, nevastă-ta ce zice de chestia asta?

— Nevastă-mea. a început să mârâie el, după care nu l-am mai auzit preţ de câteva clipe, în care a luat o elegantă curbă pe două roţi, stâmind protestele a două babe care-şi găsiseră de taină chiar pe bordură.

— Uită-te le ele, hoaşte afurisite! Moartea le caută pe acasă şi ea pune ţara la cale, mânca-l-aş coliva!

— Da, nevastă-ta. i-am reamintit.

— Nu zice nimic. A plecat de vreo zece zile într-o vizită prelungită, la soacră-mea.

Altfel spus, îl cam părăsise. Nici nu era de mirare. N-am mai apucat însă să i-o spun, pentru că „Broscuţa” a înţepenit exact la două degete de caroseria unui Ford Taunus, mai bătrân decât ea, parcat regulamentar, cu roata din faţă pe un capac de canalizare.

Am urcat la mine. L-am poftit în singura încăpere pe care o deţineam în proprietate personală, după care l-am lăsat singur cu coniacul şi m-am strecurat în anexa ce ţinea loc de bucătărie, ca să prăjesc nişte ouă cu jumări.

„Sustine et abstine” scria cândva Epictet. Sigur, mediul în care şi-a trăit umila existenţă i-o fi îngăduit să sufere şi să se abţină de la o mulţime posibilă de lucruri considerate bune. Al meu însă nu.

Am strigat în direcţia aproximativă a lui George, străduindu-mă să acopăr sfârâitul tigăii şi l-am întrebat ce voia, la urma-urmei, de la mine. O părere avizată, a răspuns el, pe acelaşi ton. O certificare, adică eram sau nu eram conferenţiar în probleme de paleoistorie? Ce mi-a arătat el era sau nu o urmă de tyranosaurus rex?

Am scos capul din bucătărie. De ce voia neapărat tyranosaurus rex? Pentru că studiase el o fiţuică pliantă, cu pozele câtorva monstrişori din perioada prediluvială şi i se păruse că tocmai

acela avea o talabă asemănătoare cu urma descoperită în rondul de flori.

Am adus ouăle în cameră şi ne-am aşezat în jurul mesei pliante. Am înghiţit îmbucăturile, fără prea mult chef, deşi nu de poftă de mâncare mă plângeam la ora aceea. Chiar şi coniacul părea să aibă un gust de sfoiag. Am continuat să discutăm în contradictoriu până aproape de miezul nopţii, dar nu am reuşit să stabilim nici măcar un capăt de pod. Ne-am culcat aproape certaţi şi cu capul greu din cauza aburilor de alcool.

Dimineaţa, l-am dat afară foarte devreme deoarece trebuia să prind un tren către capitală, unde urma să particip la un congres. M-a ameninţat, din uşă, că nu se lasă şi că o să apeleze la opinia celor de la Academie.

— Ascultă, eşti nebun? L-am întrebat pe şleau, încercând să nu ridic tonul, ca să nu trezesc toţi vecinii. Te duci la Academie să-ţi certifice faptul că ai descoperit urma de câteva zeci de metri pătraţi a unui animal preistoric? Măi omule, fiarele alea primitive or fi avut ele 20-30 de tone şi aveau talia cât un bloc cu patru etaje, dar o asemenea talpă. Gândeşte-te bine la ce balamuc o să işti acolo!

Nu l-am convins. A plecat vociferând că e vorba de un caz planetar şi că, dacă Academia o să fie atât de ruginită încât n-o să-l ia în seamă, presa o va face, în mod sigur. Am clătinat din cap şi m-am retras la timp, ca să nu le dau vecinilor nici o satisfacţie. Nebunul, numai în gura presei nu ajunsese! O oră mai târziu, în vagonul de clasa întâi, aproape aţipit de legănarea monotonă, îmi şi imaginam titlurile groase din ziarele de scandal: „Un tyranosaur rex îşi lasă amprentele în asfaltul modern!”, ‘Un profesor de desen scutură istoria veche de naftalină”, „Urme de uriaşi în urbea de pe malul Mureşului”. Nu îmi venea însă să adorm de tot. Urme de uriaşi. De unde, urme? Am avut o tresărire violentă care a speriat-o pe vecina de compartiment. Poate. urma. Asta da, asta trebuie să fi fost!

Am revenit a doua zi, în jurul prânzului. L-am găsit aşezat pe scări, lângă uşa garsonierei. Nici nu mi-a dat răgaz să scot cheia din buzunar.

— Am discutat cu indivizii de la Sector; ăia care se ocupă cu reparaţiile în cartier. Spun că au turnat asfalt în zona respectivă în urmă cu trei luni. Ce părere ai?

I-am dat bună ziua şi am vârât cheia în broască. Văzând că nu-l prea iau în seamă, mi-a dat asigurări că a văzut devizele lucrărilor şi că datele înscrise acolo confirmau cele auzite. Am ridicat din umeri, dar mi-am făcut datoria de gazdă chiar şi faţă de un musafir nepoftit. M-a ajutat să strâng resturile ospăţului nocturn şi s-a oferit să bată nesul. Ne-am aşezat, cu ceştile în mâini, pe unde am apucat. Am sorbit preocupat din amăreală şi mi-am aprins o ţigară. Habar n-aveam de unde ar fi trebuit să încep discuţia.

— George, tu, mai presus de acel „magister dixit”, ai nevoie de părerea mea despre descoperirea asta absolut epocală.

— Fără ironii! A mai încercat şi nevastă-mea.

— De acord, fără ironii. În afară de faptul că totul poate să fie o ironie a sorţii, există două variante: sau ai fost special trimis de cineva, ca să-ţi baţi joci de subsemnatul cu fantasmagoria asta, ceea ce n-ar fi tocmai exclus, dacă stau şi mă gândesc bine, sau cineva încearcă să-şi bată joc de tine, în semn de răzbunare. Oricum ar fi, o posibilitate terţă este exclusă. N-a răspuns nimic. Nici măcar nu s-a uitat la mine, câtă vreme i-am vorbit. Fuma şi se juca cu toarta ceştii între degete. Era tras la faţă şi nebărbierit. Chelia îi lucea şters, probabil din cauza transpiraţiei.

— De ce-ai ajuns tocmai la părerea asta? La cea mai simplistă şi mai cretină dintre păreri?

L-am privit surprins.

— Pentru că am constatat că nu era vorba decât despre o singură urmă, mon cher. De una singură. Bine, în regulă, dacă

vrei să jucăm jocul presupunerilor, putem să admitem că amprenta ar fi adevărată; că dimensiunea ei nu ar fi uluitoare, ci normală; că respectivul saurian ar fi fost înzestrat de mama natură cu bioluminiscenţă, proprietate pe care ar fi fost în stare să o transfere şi urmelor sale; că, în fine, ar fi avut chef să se plimbe în urmă cu nu ştiu câte luni prin oraş. Pare – nu-l aşa?

— Un film SF, dar, mă rog. Deci admitem toate chestiile astea, de dragul conversaţiei. Dar nu e vorba decât despre o singură urmă, George! Iar eu nu cred în existenţa unei rase de saurieni şchiopi.

A dat din cap de câteva ori şi a strivit ţigara în farfurioara ceştii. S-a ridicat, şi-a luat haina pe braţ şi a ieşit pe uşă, fără să scoată o vorbă. Timp de câteva zile, nu ştiu exact câte, nu l-am mai văzut şi nu am primit nici un altfel de semn de viaţă din parte-l. Deşi trăsnaia lui începuse să mă intereseze oarecum (mă tenta ideea de a supune fotografiile cu pricina atenţiei unui laborator de specialitate), nu am mai avut timp să mă gândesc prea mult la ea: trebuia să răspund urgent la solicitarea unei societăţi de istorie din străinătate cu privire la posibilitatea unui contract pe doi ani, care implica şi publicarea unei cărţi de specialitate la final.

Cred că era sâmbătă când, aruncându-mi privirile peste presa de dimineaţă, am citit un titlu cu litere de-o şchioapă: „Într-o noapte de duminică, am văzut un dinozaur”. Chiar sub titlu, se găsea poza unui băieţandru cam de 14 ani, cu ochi albaştri şi o şapcă neagră pe cap. Am străbătut articolul în diagonală. O declaraţie de senzaţie: în urmă cu trei luni, puştiul văzuse de la fereastra dormitorului său un dinozaur gigant care trecea chiar pe lângă bloc. Nu mărturisise nimic până în clipa de faţă, de teamă să nu fie considerat ţicnit. Într-un final, nemaiputând răbda să ţină ascunsă o astfel de taină, mersese la un vecin de scară, psiholog de profesie, şi-l mărturisise coşmarul. Acesta îl chemase pe reporter.

— Dat în moaşă-sa! Am izbucnit în râs, pricepând iute ce cale îmbârligată au luat lucrurile. Auzi, să meargă la psiholog!

Sub fotografie era şi o bandă desenată, care ilustra întreaga poveste. Ultima secvenţă îl reprezenta pe amicul meu, George B., călcat de saurian pe ţeasta-l lucioasă. Nu exista nici o îndoială, era chiar caricatura sa. Am telefonat la redacţia ziarului pentru a obţine câteva informaţii suplimentare, dar reporterul era plecat pe teren, iar secretara nu cunoştea nimic în plus faţă de mine… Nu ştia nici cine a trimis banda desenată, vreun colaborator de-al reporeterului, pesemne.

Bineînţeles că putea fi un simplu subiect de senzaţie, publicat pe prima pagină pentru a spori tirajul. Rămânea însă ciudată potrivirea cu informaţiile pe care le primisem de la George B… Şi mai era şi chipul caricaturizat al acestuia. Cum naiba nimerise acolo, ca nuca-n perete? M-am îmbrăcat şi am coborât scările. Dacă era să mă iau după aparenţe, adevărul nu putea fi altul: un dinozaur gigant păcălise timpul şi făcea vizite nocturne prin metropolele prezentului. Dacă scobeam în profunzimile problemei, mă izbeam de aspectele ei foarte raţionale: un saurian şchiop sau şi mai simplu, unul cu un singur picior? Un tyranosaurus rex cu o talabă de câteva zeci de metri pătraţi? Unde Dumnezeu putuse să stea ascunsă o asemenea creatură de-a lungul milioanelor de an?

Întrebările erau toate încuietoare, aşa că nu mi-am pus mintea cu ele, nici în ceea ce mai rămăsese din acea zi de sfârşit de săptămână şi nici în toată ziua de duminică, care i-a urmat.

Când m-am întors din vizită (din două în două săptămâni eram invitat la o familie de dascăli pensionari, iar unul din motivele pentru care dădeam curs acestei chestiuni era plăcerea masochistă de a-mi privi viitorul în ochi) am găsit un plic în cutia poştală. Nici un nume, nici o adresă. Într-unul din colţuri, era scris cu litere aplecate cunoscutul aforism al lui Cicero: „Nimănui nu-l e îngăduit să greşească”.

— Într-adevăr, am murmurat. Din păcate însă se întâmplă exact pe dos: greşim cu toţii.

Am urcat grăbit scările, am deschis uşa, am aruncat sacoul pe un scaun şi m-am dus întins la birou. Am deschis plicul cu cuţitul

din plastic şi l-am scuturat. Din el a căzut o tăietură de ziar, uşor îngălbenită, care conţinea un fragment dintr-un reportaj, grupat în jurul unei fotografii deloc clare. În esenţă, era vorba despre o urmă curioasă, de mari dimensiuni, întipărită în lutul unei cariere de argilă aflate la câţiva kilometri de oraş. Un medic osteolog, care studiase fotografiile acesteia, declarase că s-ar putea să fie vorba despre piciorul drept al respectivului animal. Aici, textul era întrerupt de foarfecă şi, deşi nu vedeam nici o semnătură, îmi dădeam seama, după stilul scriiturii, că trebuie să fie vorba despre acelaşi reporter din ziua precedentă. Pe spatele fragmentului de ziar, George scrisese cu roşu: „în fotografiile puştiului se găsea amprenta labei stângi. Sper că acum te-ai convins că nu era şchiop.”

Şi atât. Nici semnătură, nici dată, nici „va urma”.

Mi-am preparat un scotch cu gheaţă (deşi căldura lui iunie nu era excesivă), mi-am îmbrăcat halatul, am salahorit puţin la pipă (curăţatul ei rămâne una dintre cele mai migăloase treburi imaginabile), după care am pândit emisiunea de ştiri a televiziunii. Evident că nu s-a dat nimic din ceea ce aşteptam eu pe post.

— În primul rând, că nu este adevărat. În al doilea rând, presupunând prin reducere la absurd că ar fi totuşi adevărat, un anunţ făcut pe postul public de televiziune ar băga lumea în sperieţi. Nimănui nu-l face plăcere să afle că pe sub ferestre i se plimbă noaptea o fiară preistorică de dimensiuni halucinante.

Am mai băut un scotch, am făcut un duş şi am încercat să trag un pui de somn. Cred că tocmai reuşisem să aţipesc, când m-a trezit brusc un tropăit infernal pe casa scării. Apoi am auzit distinct cum cineva îşi ştergea pantofii de grătarul metalic din faţa uşii mele. Când s-a auzit soneria, eram deja cu ochiul pe vizor. George B. îşi strângea umbrela din care şiroia apa.

Am deschis precaut.

— Plouă?

— Aha, mi-a confirmat şi s-a strecurat înăuntru, fără să mai aştepte invitaţia.

Cred că nu mai avea nici un rost să mă culc din nou. Am aprins veioza şi am turnat băutură în pahare. George nici nu s-a uitat la al lui. A mişcat plicul de pe birou cu un deget şi m-a întrebat când l-am citit.

— Acum câteva ore. Probabil că ai trecut să-mi afli părerea. Am să te dezamăgesc, dar nu mi-am format încă niciuna. Poate-mi spui totuşi când a fost scris articolul.

— Habar n-am. Mi l-a adus un puşti în urmă cu vreo trei săptămâni.

— Deci când eu emiteam presupunerea cu dinozaurul şchiop, tu.

— Ei bine, nu râdeam în barbă. Aveai o reacţie normală. Nu deţineai, ca mine, toate datele.

— Tu le deţii?

— Cred că da.

A băut alcoolul dintr-o singură înghiţitură, fără să se uite la pahar. Mi-a povestit că îşi cumpărase bilet de avion spre insula Tahiti. L-am întrebat, zâmbind, cu cine mergea în excursie, dar m-a repezit cu brutalitate: nici vorbă de excursie, se muta acolo definitiv.

— Înţeleg, i-am spus ironic. Gaugain, frumoasele tahitience brune, soarele, marea albastră. Vrei să faci avere cu cărbunele şi cartonul alb.

— Eşti cretin, a declarat senin şi şi-a mai turnat un pahar. Lumea e pe punctul de a trece în nefiinţă, iar ţie-ţi arde de bancuri aiurea. Situaţia reală se prezintă cam aşa: ne-a luat dracu'! Nu ştiu dacă pricepi.

— Nu pricep.

I-a plăcut, probabil, nu răspunsul, ci tonul cu care l-am formulat, pentru că a repetat negaţia de câteva ori. S-a ridicat, a făcut câţiva paşi prin cameră şi s-a proptit lângă fereastră. O reclamă se aprindea şi se stingea cu intermitenţă, punând pe şifonier, pe rând, o pată verde şi una roşie. Mi-a povestit că, demult de tot, trecuseră câţiva ani buni de-atunci, citise într-o revistă străină un articol despre păsările migratoare. Autorul lui, un profesor de la una dintre universităţile americane de prestigiu („Harvard”, am sugerat eu, iar el a dat din cap, în semn că s-ar putea), făcea un fel de incursiune oratorică în viaţa mai multor specii de animale şi ajungea, în final, la concluzia că absolut orice specie superioară avea ascuns în genomul ei instinctul migrării. Lucrul acesta se putea observa mai uşor la unele (păsările migratoare, somonii, lemurienii, renii etc.), ale căror condiţii de viaţă obligau anual la acest lucru şi mai greu la altele, care executau de fapt aceeaşi mişcare de du-te-vino, însă într-o perioadă de timp mult mai îndelungată – respectiv decenii, secole, milenii chiar.

— Există, nativ, o tendinţă de a reveni la locul de naştere, spuse într-un târziu şi tăcu.

— Chiar şi la oameni? Am întrebat cât puteam mai serios.

— Chiar. Şi nu vorbesc numai de tentaţia revenirii, la bătrâneţe, către locurile unde ne-am născut şi am copilărit.

— Să nu-mi spui că acesta este motivul pentru care pleci în Tahiti. A trecut peste observaţie, ca şi când nu ar fi auzit-o.

— Ai idee despre popoarele migratoare, nu? Chestia asta se întâmpla în urmă cu mii de ani. Mai aproape de noi, mai întâi războaiele mondiale şi apoi turismul internaţional au făcut ca mase uriaşe de oameni să fie strămutate dintr-o parte în alta a continentelor.

A adus mai multe argumente şi, cum el vorbea foarte potolit şi raţional, cu totul altfel decât în cursul săptămânii trecute, când mă purtase ca o bufniţă prin întreg oraşul, în căutare de monştri.

— Bine-bine, l-am întrerupt într-un târziu.

Am privit ostentativ la ceas.

— E aproape unu noaptea. Sper că n-ai bătut atâta drum numai ca să-mi faci apologia migraţiei.

Mi-a aruncat o privire în care se citea dispreţ şi degajare superioară.

— Bineînţeles că nu, era vorba de dimensiuni, nu? Am căscat gura să spun ceva, dar nu am reuşit decât să înghit în sec.

— Dinozauri migratori?

— Şi de ce nu?

Adică da, de ce nu? La urma-urmei, cine-l împiedica să facă deplasări pe o planetă pe care o stăpâneau în întregime, în urmă cu o sută-două de milioane de ani? Cine ar fi îndrăznit să-l împiedice?

— E vorba de un tip cu totul special de migraţie, mă puse la punct George B. şi îşi turnă încă un pahar, dându-mi de înţeles că uitasem cu totul să fiu o gazdă politicoasă. Dacă o algă unicelulară poate să migreze prin cei câţiva metri pătraţi ai bălţii unde şi-a făcut apariţia, adică să realizeze acea mişcare pendulară tur-retur de mai multe ori, pentru un peşte de dimensiunea unui somon datele ecuaţiei se schimbă: este de câteva sute de mii de ori mai mare decât alga. Iar distanţa pe care o va avea de parcurs pe drumul migraţiei sale va fi la fel.

— Circa 4ooo de kilometri, am spus visând.

— Cam aşa ceva.

Îşi şterse chelia cu batista, pe care apoi o aruncă la coş. Clătină din cap şi sorbi o gură zdravănă din pahar.

— Nu ştiu sigur dacă raportul dintre dimensiunea corpului şi lungimea drumului migrator este corect. La naiba, sunt profesor de desen, nu de matematică.

Nu, nu era, dar nu i-am mai spus-o. Ceasul arăta ora două şi un sfert. Chiar dacă nu credeam bazaconiile pe care Geroge le debita cu seninătate, nu mă puteam feri de efectele un frison îngheţat, care ameninţa să mă congeleze cu totul. La urma-urmei, era ora propice defilării fantomelor şi derulării coşmarurilor.

Mi-a spus că totul nu era decât o chestiune de timp. Ca şi la păsări: mai întâi soseau câteva perechi, cele mai sprintene la zbor, un fel de vestitori ai primăverii, apoi urma marea masă.

— Dar de unde dracu'? Am apucat, în sfârşit, să pun marea întrebare.

De unde? La dimensiunile astea incredibile (numai distanţa dintre doi paşi trebuie că este de vreo 2-3 km!), nu există nici o ascunzătoare pe Pământ, care să-l adăpostească.

S-a uitat din nou la mine, ca la un handicapat iremediabil, a ridicat din umeri şi şi-a căutat haina.

— Din spaţiu, a răspuns, cu o sinceritate dezarmantă. Apoi, în timp ce se încălţa, mi-a povestit că se simţea urmărit. Exact ca-n filmele americane cu spioni, FBI, CIA şi mafia. Cu trei zile în urmă fusese pus pe liber de la serviciu. De atunci, stătuse ascuns într-o magazie dezafectată, pe un şantier de construcţii, neîndrăznind să mai treacă pe acasă, ca să nu i se dea de urmă. Apoi îl adăpostise un amic, căruia îi spusese că s-a certat cu nevasta. Ceea ce nu era chiar neadevărat. Acum, mă căutase pentru a-mi cere să fac un raport către Academie, în care să scriu tot ceea ce auzisem de la el. M-a asigurat că nici măcar nu-şi dorea paternitatea descoperirii.

— Tu eşti o personalitate în domeniu, te vor asculta. EU sunt numai un prăpădit profesor de desen. Dar unul fără altul nu putem face nimic. Iar dacă noi o să stăm cu mâinile în sân, omenirea s-a dus dracului, ascultă ce-ţi spun!

— Măcar spune-mi cine te urmăreşte. Şi de ce pleci? Poţi să mai stai până dimineaţă, nu te dă nimeni pe uşă afară.

— Cine mă urmăreşte? (S-a uitat în direcţia mea, mijindu-şi ochii, ca un miop.) Habar n-am, poate chiar poliţia. Am scris un memoriu şi l-am trimis la Televiziune. De ce plec? Pentru că Tahiti este un loc izolat. Sper că saurienii ăştia să nu ajungă prea curând până acolo. Oricum, voi o să rămâneţi pe loc, chiar dacă totul o să iasă la iveală, până la urmă. Nu veţi dori şi nu veţi putea părăsi confortul civilizaţiei ca să. Ca să ce? Să vă îngrămădiţi toţi cei şase miliarde pe câteva insule pierdute în ocean?

S-a oprit în cadrul uşii şi m-a ameninţat cu umbrela.

— Mai ai vreo întrebare?

Era nebun. Venise în linişte nopţii cu problema asta afurisită, ridicase o mulţime de întrebări la fileu, iar acum o ştergea frumuşel către Tahiti şi mă lăsa pe mine să încerc să rezolv irezolvabilul.

— Una singură, m-am trezit vorbind. Banda desenată.

— Eu am făcut-o. A râs şi s-a îndepărtat pe casa scării. Reporterul era un amic. A intrat fără voie în horă.

A plecat, lăsând în urmă un miros slab de orhidee, de trupuri zvelte de tahitience şi de nisip ud. Şi de whisky sec de bună calitate. Până în zori, n-am reuşit decât să aţipesc vreo jumătate de oră. Când a sunat ceasul, mă simţeam ca după o beţie cruntă. Am telefonat la Institut şi i-am anunţat că sunt bolnav şi că am nevoie de un scurt concediu medical. Am făcut un duş fierbinte, m-am bărbierit şi am băut o cafea neagră şi tare, aruncând priviri urâte cutiei cu nes. Apoi am format numărul firmei de taxiuri şi am făcut o comandă. Până când şoferul m-a claxonat din stradă, am urmărit avid ştirile, dar nimeni nu spunea nimic în legătură cu singurul subiect care mă interesa la ora aceea.

Într-o jumătate de oră am ajuns în comuna aflată la câţiva kilometri de oraş, spre vest. „Dacă n-ai bătrâni, să-ţi cumperi” glăsuieşte o veche zicală populară.

Aşa că am oprit într-o intersecţie şi l-am acostat pe un moş aşezat pe o bancă, la vedere. Contra unui pachet de ţigări am aflat de la el toate informaţiile şi am scutit drumul până la carieră. Da, a confirmat el, exista acea urmă despre care se scrisese la ziar. A văzut-o chiar şi el, cât era de bătran şi de anchilozat, pentru că toatea suflarea satului fusese acolo, când au făcut filmarea. FILMAREA? Păi da, că s-a turnat un film de ştiinţă şi trei zile au munci studenţii ăia de la Facultatea de Regie să contureze urma în lut amestecat cu ciment. Au uscat-o cu lămpile de benzină, ca să pară autentică.

Când ne-am despărţit, moşul continua să povestească. Era puţin cam surd şi nu auzise când mi-am luat rămas bun. Şoferul dormita în scaun, cu ediţia de dimineaţă a ziarului local trasă peste ochi. Ne-am întors în oraş şi m-a lăsat la scară. I-am pus pe bord un bacşiş gras şi, de uimire, a coborât imediat şi mi-a deschis portiera.

Până la urmă, totul se dovedea a fi fost o farsă. Am urcat scările cu capul cât o baniţă. Cine naiba îşi bătea joc de cine? O farsă, de acord, dar de ce naiba se dovedea atât de reuşită, atât de vizibil regizată, încât să-şi scoată în evidenţă artificialitatea? Am intrat în garsonieră, m-am schimbat de haine şi m-am aşezat comod în fotoliu, cu telefonul pe genunchi. „Prietenul prietenului meu e prietenul meu” – cine spusese chestia asta?

Întâi, l-am căutat pe George B. la şcoală. Nu venise pe ziua în curs, m-a asigurat o voce feminină. Ar fi fost mai indicat să întreb la Secretariat; de ce nu îi ceream centralistei să comute legătura? Am cerut. De la celălalt capăt al firului, o altă voce feminină m-a anunţat că profesorul George B. îşi dăduse demisia în urmă cu câteva zile şi de atunci nu mai trecuse pe la şcoală. Am mulţumit şi am închis.

Am îndesat iar tutun parfumat în cupa metalică a pipei, mi-am turnat într-un pahar din rămăşiţele decedatului lichid de culoarea cojii de nucă şi am format numărul Observatorului Astronomic. Va să zică, domnul George mă dusese iar cu preşul. Cred că şi chestia cu urmăritul trebuie să fi fost o.

A răspuns chiar Laurenţiu. Profesorul plecase de ieri la o conferinţă, dar dacă aveam nevoie de laborator, puteam să mă duc oricând.

— Nu, mulţumesc, nu de laborator am nevoie acum, ci de o informaţie. Ai putea să-mi spui dacă, în urmă cu 60 de milioane de ani, a avut loc vreun fenomen deosebit pe bolta aia a voastră?

Laurenţiu a bâiguit o scuză şi m-a lăsat câteva minute singur pe fir. Precis se dusese să consulte vreun anuar. Am răsucit butonul aparatului de radio şi am căutat un post cu muzică. Afară, soarele intrase în nori. Laurenţiu a revenit şi mi-a comunicat că singurul eveniment important pe un interval de aproximativ zece mii de ani în zona temporală indicată a fost apropierea constelaţiei „Câinii de vânătoare”.

— Cam cu cât.

— Cu vreo treizeci de mii de ani-lumină, domnule profesor. Asta e ceva imens, raportat la distanţele terestre. Ca şi cum America s-ar muta mai spre Europa cu vreo două mii de kilometri. Intreseant este însă faptul că această constelaţie este pe cale de a reveni acum în aceeaşi zonă cosmică. Mai doriţi ceva?

Nu mai doream. I-am mulţumit şi am închis. Am ridicat paharul şi, în loc să beau, am azvârlit cu el pe uşa deschisă a băii. Fir-ar a dracului de treabă! Şi dacă George B. avusese totuşi dreptate? Dacă reptilele gigantice veniseră de undeva din spaţiu, din „Câinii de vânătoare”, de ce nu? Cuibăriseră la noi şi, când simţiseră că le venise timpul de întoarcere acasă, o luaseră din loc. Poate că lucrul ăsta se întâmpla de zeci de miliarde de ani. Frumos, nu? Dar dimensiunile colosale? Dar urma falsă din lut? Fusese şchiop sau nu? Şi unde dracu’ plecase ihtiozaurul ăsta de George, care îmi lăsase un ghem de întrebări şi mă lăsase pe mine să-l deşir?

Către prânz m-am aşezat pe scaunul rotitor de la birou, hotărât să fac ce îmi ceruse – un memoriu către Academie. După zece minute, am abandonat ideea: nu aveam, practic, nici o probă. M-

am plimbat niţel prin încăpere şi m-am aşezat la loc. Trebuia totuşi să scriu ceva.

Şi uite-aşa a trecut toată ziua de luni, apoi toată noaptea, iar eu mă aflu înaintea zilei de marţi şi trebuie să ajung la doctor, să-mi iau concediu, dar nu mă îndur să mă despart de colile de hârtie de pe birou. A ieşit ceva ca o povestire de science-fiction, din acelea pe care le citeam pe când eram elev la liceu, apărute în broşurile de un leu. Încă nu mi se pare a fi terminat totul, îmi rămâne să încerc să descopăr motivaţia faptului pentru care George m-a ales tocmai pe mine şi să.

Muşc dintr-un sandviş, în timp ce mâna dreaptă aleargă pe hârtie. La radiojurnal au anunţat că în jungla din Birmania un amator a fotografiat ceva asemănător unui pterodactil, dar nu s-a precizat dacă era uriaş sau nu. Scriu şi mă gândesc că George trebuie să se afle acum la umbra unui palmier, cu câteva frumuseţi ciocolatii în jur.

Ei, ce ţi-e şi cu mizeriile astea ale vieţii!

SFÂRŞIT